

Fyledalskolen allt rikligare.

Planer på brytning i större skala för försäljning.

Import av glassand blir onödig.

De fortsatta undersökningarna av stenkolsfyndigheterna i Fyledalen ha bekräftat de tidigare beräkningarna, brytningen ger allt bättre utbyte, konstaterar Fyleverkens driftschef, ingenjör R. Sökjer-Petersen, vid ett samtal med SDS och man kan därför hysa de bästa förhoppningar för framtiden.

Som bekant beviljade regeringen i slutet av 1942 A.-B. Fyleverken och godsägare Niels Bech koncession på vissa områden i Fyledalen, medan Höganäsbolagets begäran om att få hela koncessionen på fyndigheterna avslogs. Någon kolbrytning i större skala har sedan dess inte igångsatts, men det var heller inte avsikten från vår sida, förklarar ingenjör Sökjer-Petersen. Vi ville framförallt tillförsäkra oss rätten att utan störningar få fortsätta lerbrytningen och produktionen av glassand. Kol hade redan tidigare tagits upp för vårt eget behov och hittills har brytningen inte gått utanför denna ram. Ett nytt schakt har emellertid under förra året upptagits och det visar sig att kolfyndigheten även här är fullt lika rik. Det har också kunnat konstateras att kvaliteten blir bättre och lagren allt stabilar, ju längre ned man går. I ytskikten minskas alltid kolhalten genom geologiska störningar och förkastningar.

F. n. är brytningen uppe i 5. å 6,000 kg. pr dygn, vilket mer än väl motsvarar behovet, och den kan utan olägenhet forceras. Planer äro också å bane att öka takten i och för försäljning av kol. De båda schakten ha ännu inte större djup än 15 å 17 meter, men det har heller inte varit nödvändigt att gå på djupet för att få kol. Fyndigheterna gå ända upp till jordytan och det märkliga är att skiffern här står vertikalt. Den stupar alltså rakt ned i dessa trakter,

medan den i Höganäsområdet går horisontalt. Av allt att döma gå fyndigheterna djupt och troligt är att kollagren i Fyledalen äro ganska rika. Några närmare undersökningar rörande omfattningen ha dock ännu inte gjorts. Kvaliteten är givetvis inte jämförlig med den engelska, men fullt lika hög som i den västskånska kolen.

Framställningen av glassand har i fjor ökat med inte mindre än nära 30 procent och är nu uppe i 26,000 ton. Glasbrukens sammanlagda årsbehov utgör 30,000 ton och Fyleverken är sålunda nu i det närmaste i stånd att svara för hela denna kvantitet. Efterfrågan är så stor att det tyvärr inte varit möjligt hinna tillfredsställa alla önskemål. Förut har glassanden måst importeras, vadan vi numera även på detta område kunna göra oss oberoende av utlandet.

Kaolinproduktionen håller sig alltfjämt kring 3,000 ton, men om någon forcering kan det här inte bli tal, då framställningen av densamma måste ske i takt med den övriga verksamheten. Kaolin utgör en biprodukt vid utvinningen av glassand och stålformssand. Vid bearbetningen av eldfasta leror och kvartsand uppstår betydande mängder slam, huvudsakligen bestående av kvarts och kaolin. Separeringen är en omständlig historia, som tack vare vetenskapliga experiment krönts med fullständig framgång.

Godsägare Bech begränsar likaledes för sin del kolbrytningen till täckandet av egna behov. Här kommer lerbrytningen i första rummet, Fyledalsleran är som bekant av synnerligen värdefull beskaffenhet. Några nya undersökningar rörande förekomsten av kol och malm på andra håll i Fyledalen ha på senare tid icke företagits.